

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 7. oktober 2015
Kontor: EU-retskontoret
Sagsbeh: Sanne Renée Stengaard
Jensen
Sagsnr.: 2015-3051/01-0032
Dok.: 1754939

Supplerende samlenotat vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) og mødet i Det Blandede Udvalg den 8.-9. oktober 2015

Side

2-6 Dagsordenspunkt 10 Konsekvenser på baggrund af Domstolens dom i sag C-362/14 (Maximillian Schrems mod Data Protection Commissioner)
- *information fra Kommissionen*
KOM-dokument foreligger ikke

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Dagsordenspunkt 10: EU-Domstolens dom i sagen C-362/14, Maximilian Schrems mod Data Protection Commissioner

Nyt notat.

KOM dokument foreligger ikke.

Resumé

Ved dom af 6. oktober 2015 i sagen C-362/14, Maximilian Schrems mod Data Protection Commissioner, har EU-Domstolen erklæret Kommissionens beslutning af 26. juli 2000 om Safe Harbor-ordningen ugyldig. På rådsmødet den 8. og 9. oktober 2015 vil Kommissionen orientere om konsekvenserne af dommen. Kommissionen har i forlængelse af dommen oplyst, at man vil fortsætte det allerede igangværende arbejde med at udarbejde et nyt og sikkert grundlag for overførsel af personoplysninger fra EU til USA. Fra dansk side vil man tage orienteringen fra Kommissionen til efterretning.

1. Baggrund

Det følger af persondataloven og det bagvedliggende databeskyttelsesdirektiv – Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger – at der som udgangspunkt alene må overføres personoplysninger til et tredjeland (dvs. et land uden for EU og EØS), hvis dette land sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

Kommissionen kan i medfør af databeskyttelsesdirektivet fastslå, at et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Kommissionen har ved en beslutning af 26. juli 2000 (2000/520/EF) fastslået, at virksomheder i USA, der har tilsluttet sig den såkaldte Safe Harbor-ordning, anses for at sikre et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

Den 6. oktober 2015 afsagde EU-Domstolen dom i sagen C-362/14, Maximilian Schrems mod Data Protection Commissioner.

I dommen besvarer EU-Domstolen præjudicielle spørgsmål vedørende fortolkningen af artikel 25, stk. 6, og artikel 28 i direktiv 95/46/EF. Dommen vedrører endvidere gyldigheden af Kommissionens beslutning

2000/520/EF om tilstrækkeligheden af den beskyttelse, som opnås ved hjælp af safe harbor-principperne og de dertil hørende hyppige spørgsmål fra det amerikanske handelsministerium.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. og 9. oktober 2015 vil Kommissionen orientere om konsekvenserne af EU-Domstolens dom i sagen.

2. Indhold

Dommen af 6. oktober 2015 er afsagt i forbindelse med, at EU-Domstolen har fået forelagt præjudicielle spørgsmål af den øverste retsinstans i Irland (High Court).

Anmodningen om en præjudiciel afgørelse er indgivet i forbindelse med en tvist mellem Maximillian Schrems og den irske kommissær for databeskyttelse vedrørende sidstnævntes afslag på at behandle en klage, der blev indgivet af Schrems som følge af, at Facebook Ireland videregiver sine brugeres personoplysninger til USA og opbevarer dem på servere beliggende i USA.

Schrems indgav den 25. juni 2013 en klage til den irske kommissær for databeskyttelse, hvori han i det væsentlige anmodede denne om at udøve sine vedtægtsmæssige beføjelser ved at forbyde Facebook Ireland at videregive hans personoplysninger til USA. Schrems gjorde gældende, at den gældende lovgivning og praksis i USA ikke sikrede en tilstrækkelig beskyttelse af de personoplysninger, der opbevares på landets område, mod den overvågningsvirksomhed, som de offentlige myndigheder udøvede dér.

Den irske kommissær for databeskyttelse, der var af den opfattelse, at han ikke var forpligtet til at foretage en undersøgelse af de faktiske omstændigheder, som Schrems havde gjort opmærksom på i sin klage, afviste klagen som ugrundet. Den irske kommissær for databeskyttelse pegede bl.a. på, at de klagepunkter, som Schrems havde anført, ikke med føje kunne fremsættes, idet ethvert spørgsmål om, hvorvidt beskyttelsen af personoplysningerne var tilstrækkelig i USA, skulle afgøres i overensstemmelse med beslutning 2000/520/EF, hvorefter Kommissionen har fastslået, at USA sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

Schrems anlagde i forlængelse heraf en sag ved High Court med henblik på prøvelse af afgørelsen fra den irske kommissær for databeskyttelse.

High Court har i forbindelse med sagens behandling stillet EU-Domstolen præjudicielle spørgsmål. High Court har ønsket EU-Domstolens stillingtagen til, om og i hvilket omfang artikel 25, stk. 6, i direktiv 95/46, sammenholdt med artikel 7, 8 og 47 i EU's Charter om grundlæggende rettigheder, skal fortolkes således, at en afgørelse vedtaget i henhold til denne bestemmelse, såsom beslutning 2000/520/EF, hvorved Kommissionen fastslår, at et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, er til hinder for, at en medlemsstats tilsynsmyndighed som omhandlet i direktivets artikel 28 kan behandle en persons anmodning om beskyttelse af vedkommendes rettigheder og frihedsrettigheder i forbindelse med behandlingen af personoplysninger, der vedrører den pågældende, og som er blevet videregivet fra en medlemsstat til dette tredjeland, når denne person gør gældende, at den gældende lovgivning og praksis i tredjelandet ikke sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

EU-Domstolen har endvidere i forbindelse med sagens behandling fundet anledning til at undersøge, om Kommissionens beslutning 2000/520/EF er i overensstemmelse med de krav, som følger af databeskyttelsesdirektivet sammenholdt med EU's charter om grundlæggende rettigheder.

EU-Domstolen kommer i sin dom frem til, at artikel 25, stk. 6, i databeskyttelsesdirektivet sammenholdt med artikel 7, 8 og 47 i EU's charter om grundlæggende rettigheder, skal fortolkes sådan, at en afgørelse vedtaget i henhold til denne bestemmelse, såsom Kommissionens beslutning 2000/520/EF om tilstrækkeligheden af den beskyttelse, der opnås ved hjælp af safe harbor-principperne mv., hvorved Europa-Kommissionen fastslår, at et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, ikke er til hinder for, at en medlemsstats tilsynsmyndighed som omhandlet i artikel 28 i direktivet behandler en persons anmodning om beskyttelse af vedkommendes rettigheder og frihedsrettigheder i forbindelse med behandlingen af personoplysninger, der vedrører den pågældende, og som er blevet videregivet fra en medlemsstat til dette tredjeland, når denne person gør gældende, at den gældende lovgivning og praksis i tredjelandet ikke sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

EU-Domstolen kommer endvidere frem til, at Kommissionens beslutning 2000/520/EF er ugyldig. EU-Domstolen lægger bl.a. vægt på, at en ordning som safe harbor-ordningen forudsætter effektive afslørings- og kontrolmekanismer, som gør det muligt at identificere og sanktionere eventuelle tilsidesættelser af reglerne (pr. 81), at modtagere i USA af oplysninger fra EU er forpligtet til uden begrænsning at se bort fra safe harbor-

principperne, når disse er i modstrid med krav i henhold til amerikansk lovgivning (pr. 85-86), at der ikke foreligger mulighed for en effektiv domstolsprøvelse for de registrerede (pr. 89), og at Kommissionen har overskredet sin kompetence, som den har fået tillagt ved artikel 25, stk. 6, i databeskyttelsesdirektivet (pr. 102-104).

3. Gældende dansk ret

Det følger af persondataloven og det bagvedliggende databeskyttelsesdirektiv, at der alene må overføres personoplysninger til et tredjeland (dvs. et land uden for EU og EØS), hvis dette land sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

Kommissionen kan i medfør af databeskyttelsesdirektivet fastslå, at et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Kommissionen har ved en beslutning af 26. juli 2000 (2000/520/EF) fastslået, at virksomheder i USA, der har tilsluttet sig den såkaldte Safe Harbor-ordning, anses for at sikre et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

4. Lovgivningsmæssige og økonomiske konsekvenser

Dommen indebærer, at der ikke kan ske overførsel af personoplysninger til virksomheder i USA under henvisning til, at de pågældende virksomheder har tilsluttet sig Safe Harbor-ordningen.

Overførsel af personoplysninger til virksomheder i USA vil herefter – i lighed med hvad der gælder ved overførsel af personoplysninger til andre tredjelande – skulle ske på et andet grundlag som f.eks. udtrykkeligt samtykke fra den registrerede eller en aftale baseret på Kommissionens standardkontraktbestemmelser for overførsel af personoplysninger til tredjelande.

Kommissionen har gennem længere tid arbejdet på en modernisering af Safe Harbor-ordningen.

Kommissionen har oplyst, at Kommissionen i lyset af EU-Domstolens dom af 6. oktober 2015 i sag C-362/14 vil fortsætte arbejdet med et nyt og sikkert grundlag for overførsel af personoplysninger fra EU til USA.

Dommen vurderes ikke umiddelbart at have statsfinansielle konsekvenser.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at skønne over eventuelle samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser af dommen.

5. Høring

Der er ikke foretaget en høring.

6. Nærhedsprincippet

Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning.

8. Generel dansk holdning

Kommissionen har oplyst, at man i lyset af EU-Domstolens dom vil fortsætte det allerede igangværende arbejde med at udarbejde et nyt og sikkert grundlag for overførsel af personoplysninger fra EU til USA.

Dette arbejde vil man fra dansk side afvente.

9. Europa-Parlamentet

Sagen skal ikke forelægges for Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været forelagt Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde skriftligt den 7. oktober 2015.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.